

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays ::

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 14. — ŠTEV. 14.

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 17, 1913. — PETEK, 17. PROSINCA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Bolgarski vojni svet za vojsko. Vse odvisi od sklepa turške vlade.

AKO SPREJME TURČIJA KOLEKTIVNO NOTO SE OBRANI MIR, DRUGAČE SE TAKOJ ZAČNEJO NADALJEVATI SO-VRAŽNOSTI. — OCITANJE NEMČIJI.

RUMUNIJA IN BOLGARSKA.

ZADOŠENJE SRBIJE AVSTRIJSKEMU KONZULU. — TURČIJA ZAHTEVA POSOJILLO. — STRAH V AVSTRIJI. — DUNAJSKA BORZA PRIDRŽUJE ZLAT DENAR.

Sofija, Bolgarsko, 16. jan. — Vladno glasilo "Mir" naznana, da je sklenil včeraj vojni svet v Mustafa Paša, katerega sta se udeležila tudi bolgarski vojni minister in kralj Ferdinand začeti takoj z vojno, ako Turčija ne ugodni kolektivni noti, katero so ji izročile velevlasti in ne pripozna balkanskim zavzenikom kar zatevajo.

Iz Drinopolje prihaja bolgarska armada pred Cataldo tako močna, da z luhkotu udrži trikratno dosedanje turško silo. Ta opazka ima najbrž namen držati Turke toliko česa v strahu, dokler ne pade Drinopolje.

London, Anglija, 16. jan. — Predsednik bolgarske delegacije dr. Daney se je danes zopet začel posvetovati z rumunskim notranjim ministrom Jonesom o zahtevah rumunske vlade. Za zopetni stanešek je dalo povod naročilo iz Sofije.

Rusija si zelo prizadeva ublažiti napetost med temi dvema državama, ker ako se spor ugodno ne reši mora ruska vlada na vsak način poseči vmes.

Carigrad, Turčija, 16. jan. — Zastopniki internacionalnih družb se dolgo časa posvetovali s turškim finančnim ministrom o posloju, katerega Turčija tako nujno potrebuje. Dosegli so le malo in splošno se sodi, da prej ni sploh govor o posojilu, dokler se ne sklene mir.

Dunaj, Avstrija, 16. jan. — Ko je prisel "razražljeni" konzul Prohaska zopet v Prizrend so mu defilirale srbske čete. S tem je to rajo rešena čas in tudi neumnost. (Po naših mislih ni to posebno veliko zadošenje, ker se že spodobi, da se zastopnika kakve vlade, ki pride še v tako sovražno ozemlje, pozdravi. Nemci se seveda tipijo od samega veselja, Srbi pa misijo svoje! Op. ur.)

Budimpešta, Ogrska, 16. jan. — Splošni položaj se je vidno poslabšal, posebno voditelji velikih deželnih zavodov so v zadregi. Kakšen strah vlada v bankah je dokaz, da niti na Dunaju niti v Budimpešti ne pustijo več krožiti zlate denarja.

Brolin, Nemčija, 16. jan. — Tukaj misijo še vseeno, da se bodo pogajanja v Londonu povoljno končala. Nemška vlada se drži čisto nepristransko, toda denarni zavodi so, dokor v Avstriji v silnih skrbih.

Trust stavbenikov.

Edward D'Conor je obtožil včeraj pred vrhovnim sodiščem štiri stavbenike, oziroma zalagalec stavbinskega materiala, češ, da so ga ovirali, da ni mogel svoje stavbe pravočasno izgotoviti. Sodišče je vsakega postavilo pod \$1000 varčnine. Nadalje so prijeli Samuelu Tomleyu, ki je delal pri Connoru, ker je reklo, da bode moral pozvati svoje ljudi na stavko če ne bode gospodar naročalo od neke gotove tvrdke opeke.

Iz Ogrske.

Državni pravnik je uvedel kazensko preiskavo proti grofoma Tiszo in Karlovi zaradi dvoboja.

Vizitka "Črne roke".

V veči hiši štev. 402, izt. 11. u. lieva v New Yorku se je razletela bomba, očividno vizitka laške zločinske bande "Črna roka". Eksplozija je razdejala stopnišče, od stanovalev pa ni ranila nikogar.

Wilson proti plesu.

Bodoči predsednik je pisal v Washington, da naj mu ne pribrije na čast plesa, ker ta stvar baje silno stane in je čisto brezpotrebna.

Smrt na visokem morju.

San Francisco, Cal., 16. jan. — Kakor poroča brezična brzjavka, je v pretečeni noči umrla na krovu parnika "Wilhelmina" W. F. Thummelova. Zadejala jo je srčna kap. Pokojnica je bila hčer Petra Hepburna, prejšnjega predsednika odbora za meddržavno in inozemsko trgovino.

Sotrudnik za list "Glas Naroda" se takoj sprejme.

Znati mora pravilno slovenski, angleški in nemški jezik. Plača po pogodbji. Ponudbe naj se pošljajo:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

Naseljniška predloga bodo danes sprejeta.

Obe zbornici sta se danes skupno zavzeli za takozvano Burnettovo predlogo.

POTREBNA IZOBRAZBA.

Vsek naseljenec, ki pride v Združene države mora znati čitati v svojem jeziku.

Washington, D. C., 16. jan. — Današnja konferenca običajno zbornic se je odločila za Burnettovo naseljniško predlogo in predložil jo bodo najbrž že danes Burnett v potrditev. Sklenilo se je, da mora znati vsak naseljenec čitati v svojem materinem jeziku, to se pa ne tiče njegove žene in neomožene hčere. Izprva je bilo predlagano, da mora znati vsak tudi pisati, toda senat je zavrgel to zahtev. Naseljeniški davek se zviša od sedanjih štirih dolarjev na pet. Izjemno v tem delajo le potnik iz Canada in Mehika.

Na vsakem parniku, ki opravlja službo med Evropo in Ameriko morajo biti od vlade imenovani zdravniki in nadzorniki. Oni parniki kateri bi na nepostaven način izkreal kakega potnika, bodo kaznovan s svoto \$200. Ladje, ki prevažajo slaboumne naseljenike bodo takisto kaznovane.

Vse naseljenice, ki se moralno preprečijo, bodo najprej sodnisko kaznovani, potem jih pa nemudoma podali nazaj. Konferenca je tudi sklenila, da se one mornarje, ki s tem namenom delajo na ladji, da se svobodno izkrejo brez nadzorstva naseljeniške komisije, sodniško kaznuje in se jih pošlje nazaj.

"Abessinia" v varnem pristanišču.

V pristanišču v Halifaxu, N. S. je priplul parnik "Abessinia", za katerega je vladala dalj časa največja skrb. Vihar na morju je tako razburil valove, da so razbili krmilo ladje. Parnik so metalni valovi semintja, dokler ga ni viden tovorni parnik "Armenian", od White Star Line, ki ga je vzel seboj. Toda čez nekaj ur se je vrnila, in "Armenian" je nadaljeval svojo pot. Moživo "Abessinije" je nato napravilo krmilo za silo, in parnik je srečno dosegel varno pristanišče.

Križarka poslana v Mehiko.

Križarka Združenih držav "Denver" je odpula na ukaz naše vlade iz San Diega, Cal. v mehikanski zaliv, in to v svetu začete ogroženih Amerikanov in drugih inozemcev v Acapulco. Zloglasni bandit Juan Radibó, strah države Guerrero se nahaja s 500 sovratniki na poti v pristaniško mesto, katero grozi zavzetje in izplata.

Brat ruskega cara v nemilosti.

Petrograd, Rusija, 16. jan. — Vesti, da sta se russki car in njegov brat veliki knez Michael pobotali, niso resnične in jih danes preključujejo. Veliki knez je moral odstopiti vsa svoja posestva, ni več "apovednik carske osobne garde in poleg tega je še pod varščino. Uzrok temu je — ženska!

Veliki knez Michael se je poročil z navadno "nečanko" in zato tako velika nemilost.

Preružni tatovi.

Chicago, Ill., 16. jan. — W. D. Wade, predsednik Australian Marine Fibres Ltd. v Melbourne. Avstralija, ki je prisel sestra na svoji poti iz Londona, je naznani policiji, da mu je bila ukradena na kolodvoru ročna torbica z akcijami njegove družbe; njihova nominalna vrednost znaša \$400.000 in se ne morejo prodati. Tat gotovo ni boge kako zadovoljen.

Štrajk v Yonkersu, N. Y. končan.

Štrajk uslužbencev poulične železnice v Yonkers, N. Y., kateri je trajal 15 dni, je bil včeraj poravnani. Uslužbenici in vodstvo družbe so že nekaj dni pogajali, nad vodstvo družbe je pritegnil tudi newyorški govor. Trgovci v Yonkersu pravijo, da so zgubili v teh dveh tednih blizu dva milijona dolarjev.

Cena vožnja.

Parlak od Austro-American proge

ALICE

odpluje dne 1. februarja

Vožnja stane iz New Yorka do

Trsta in Reke \$34.00

Ljubljane 34.60

Zagreba 35.20

Vožnje listke je dobiti pri

Frank Saks, 82 Cortlandt St., New York City.

Načrtovanje

za včeraj do 13. jan.

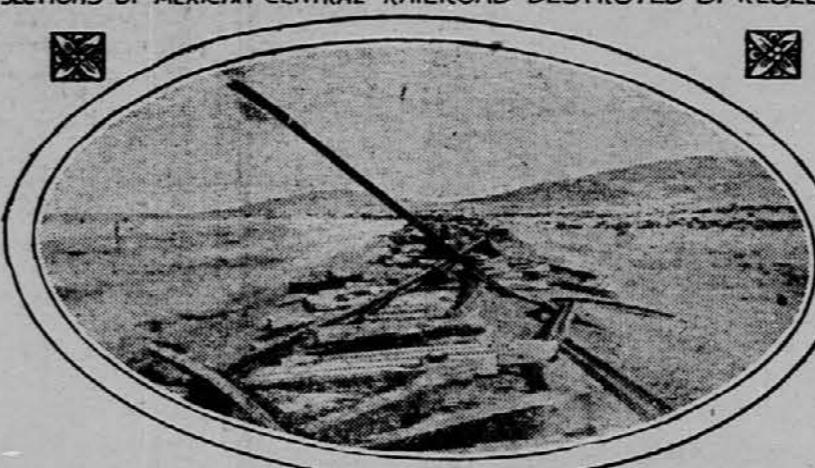
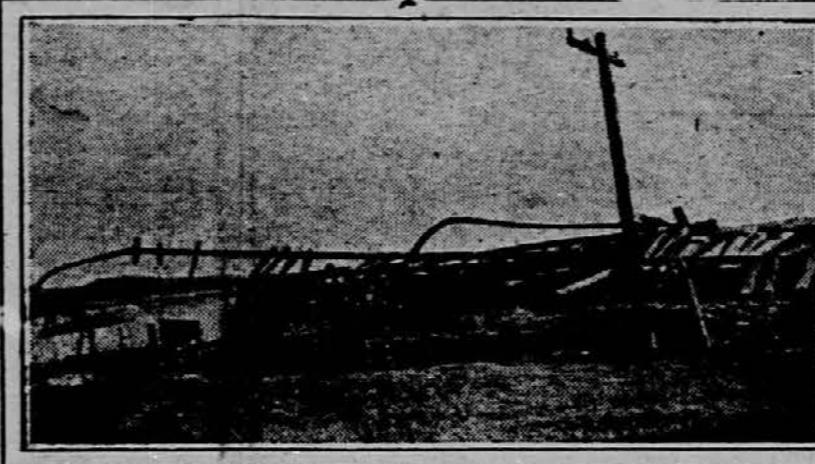
do Trsta ali Reke - - \$37.00

do Ljubljane - - \$37.60

do Zagreba - - \$38.20

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za Cirensko, za otroke polovica. Ta oddelki posebno

vezja listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York,

Na naši sliku vidite dva prizora ne grozovitosti. Ropajo, požigajo, iz one srečne Mehike, kjer ljudi in pustosijo, kar jim pride pod rosto noči in noče mirovati. Nikdar na tem sluhaju so se spravili zelo zadovoljni in brez opustošenja na železnicu med Zuarezom in Chilmane. Kako so jo "popravili" na ustaši uganjajo zadnji čas slika.

Paketna pošta.

Semterta se dobijo ljudje, ki se po svoje norčujejo iz nove poštne naredbe.

Po krivem zaprt.

Na smrt obsojen je preživel v ječ Sing Singa čisto nedolžen 18 let.

Sodniska pravica je zopet zabilna nov madež katerega ne bode zamore tako hitro izbrisati.

V ječu Sing Singa je prestal celih 18 let nek sotov John Boehmann, kateri je bil obsojen na dozmrtno kaznen, ker je baje ubil dva človeka.

Sedaj se je pa dognalo, da je ta nesrečen nedolžen in že so se storili potrebni koraki, da ga čimprej izpusti na svobodo. To govorce so nastale že za bivšega guvernerja Dixa, ki se pa ni hotel zavzeti za stvar, toda njegov našlednik Sulzer se je pokazal za drugačja.

Dobili so priče, ki so prisegle, ni nikdar izvršili umor, zaradi katerih je presedel toliko let.

Res, žalostna slika je to naša justice, a gotovo ni to edini slučaj nedolžnega obtoženca v ameriških ječah.

Predrzni tatovi.

Chicago, Ill., 16. jan. — W. D. Wade, predsednik Australian Marine Fibres Ltd. v Melbourne. Avstralija, ki je prisel sestra na svoji poti nazaj angleškega časnika Mylinsa, ki je bil v Angliji zaprt, ker je očital kralju Juriju dvoženstvo.

Sto dni zapora za onečaščenje ameriške zastave.

Los Angeles, 16. jan. — Josip Colić, rojen Avstrijanec (najbržje iz Dalmacije) je božične praznike v družbi rojakov vrgel na tla ameriško zastavo in po njej tepljal v zato bil obsojen v stodnevno ječo.

Zidje stavkajo. Čufitski žurnalisti v New Yorku so včeraj zastavili zahtevajoči boljših plač in nekaterih drugih ugodnosti.

Najditelj Južnega tečaja.

Philadelphia, Pa., 16. jan. — Najditelj južnega tečaja, kapitan Roald Amundsen in njegov spremljevalec na težavnici poti v južnih morjih je bil danes slavnostno sprejet od tukajšnje zemljepisne družbe. Sprejelo ga je kakih tisoč oseb.

STENSKE KOLEDARJE

samo razposlali vsem cenjenim narodnikom, tako da kdo še ni prejel, ali pa želi še jednega, naj nam blagovoli naslaniti z dopisom.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

6104 St. Clair Avenue, N. H., Cleveland, H.

Izjave bankirjev pred Pujo odborom.

Danes so zaslišali Jacoba H. Schiffa znanega newyorskega bankirja.

DENARNI TRUST.

Schiff je podal značilno izjavo, da bodo velika premoženja sama razpadla.

Washington, D. C., 16. jan. —

Pred znamenjem Pujo odbora za preiskovanje državnega trusta je prišel danes Jacob H. Schiff, bankir znane newyorske firme Kuhn, Loeb & Co. Njegova izvajanja so silno zanimiva. On je mnenja, da morajo vse velika premoženja sama ob sebi propasti, kakor po postavah narave vse propada. Najboljša je, če se zanaša na pravico bančnih ravnateljev in se jih ne sili s kakimi nepotrebni postavami.

GLAS NARODA

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovene Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANIK PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

So celo leto velja list za Ameriko in
Canad... 3.00
" pol leta... 1.50
" leto za mesto New York... 4.00
" pol leta za mesto New York... 2.00
Evropa za vse leto... 4.50
" " pol leta... 2.50
" " četr leta... 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vsemem nedelj in praznikov.

GLAS NARODA
("Voice of the People")
comes every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
dostojijo.

Denar nuj se blagovoli pošljati po
Money Order.

Pri spremembni krajna naravnikov
prosim, da se nam tudi prejmejo
članičče naznani, da hitreje najde
mo naravnika.

Dopisom in pošljitvam naredite ta
poštovno.

GLAS NARODA
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Predsedniške volitve pri nas in na Francoskem.

Francosi, ki volijo danes potom senata in poslanske zbornice novega predsednika, naslednika dobrodošnega Fallièreja, so ravni mogoče boljše, kakor očeti amerikanske republike. Predsednik francoske republike ne igra pri vladanju prav nobene uloge, zato tako majhno, da ga moramo primerjati našemu podpredsedniku. In veliko poznan, kakor amerikanski predsednik, katerega ime ostane v spominu kvečjem par tednov po ustoličenju, tudi predsednik lepe francoske republike ni... Kdo se danes spominja Grévyja, Sadi Carnota, Casimir Périerja, Félix Faurea, Emile Loubeta? Da živita v zgodovini prva dva predsednika, Thiers in MacMahon, se imata zahvaliti vojni, zato tako konču iste, ne predsedništvo.

Tako je tudi prav in mora biti — predsednik republike ne sme igrati velike uloge, pred vsem pa ne uloge vladarja à la Roosevelt. Francoski predsednik je oseba za reprezentacijo, samo oseba (figura) tudi takrat, ako kaj "odredi" na priporočilo ministrstva, ki je pravi vladar v imenu parlamenta in s tem prebivalstva. Takšen je bil tudi načrt ustavniteljev amerikanske republike, sovrstnikov Thomas Jeffersona, ki so želeli pravo republiko in ne republiko po imenu. Toda takrat je živel niki Alexander Hamilton, katerega smatrajo nekateri republikanci za svojega patrona, kakor demokrati Jeffersona. Ta Hamilton, visoko nadarjen mož, tudi aristokrat skozi in skozi, bi najraje videl, če bi si posadil Washingtona krona na glavo in ustanovil amerikanski kraljevski prestol. Iz principijelne borbe med Hamiltonovo Ameriko in Jeffersonovo republiko se je izčimil kompromisni položaj, v katerem se nahaja naš vsakojaki predsednik še vedno — napol vladar, napol sluga — v nekaterih zadevah ima večjo odločevalno moč kakor kak cesar ali kralj, a pri tem je tako odvisen od dobri ali slabe volje prebivalstva in kongresa, da so mu roke vezane... Francija je v tem pogledu veliko na boljšem.

Francija si prihrani one dolge bolečine predsedniških volitev, prihrani si poznejše bolečine od novembra do 4. marta, Francija se prostovoljno odpove vsaki bengalični luči in vsemu gromenju narodne kampanje. Prebivalstvo nima izvilitvijo francoskega predsednika pravzaprav nič opraviti, predsednik se izvoli za dobo sedem let, služba je lepa in se izplača (francoski predsednik dobi četr milijona dolarjev, amerikanski predsednik samo 75 tisoč), francoski narod dà svoje mu predsedniku lepo palajo in nalog, da potroši svoj denar za reprezentacijo, ako pride kakšen kralj na obisk, da vidi živahn Pariz ponoc. Zakaj naj bi se tudi najbogatejši narod v Evropi bri-

gal za tako malenkost, kot so predsedniške volitve? To izvede ljudje o pravem času v kavarnah na bulevarju pri absintu. Francanzi so tedaj veliko na boljšem...

Nemški načrti.

Avtijski Nemci prav dobro čutijo, da je s porazom Turčije padel v vodo tudi del nemških načrtov.

Slovanske zmage na Balkanu so zapah na nemški "Drang nach Osten", zato je čisto umiljivo, da Nemci kar besne in nore radi teh zmag in da bi v soši radi Avstrijo načevali, da bi s krvavo vojno "korigirala" nepričakovane uspehe, ki jih je izvojevalo slovensko oružje.

Če bodo avstrijski vodilni krogi podlegli tem vplivom, je sicer dvomljivo, a sedaj se zdi, kakor da bi merodajni činitelji ne poslušali baš neradi onih pesni, ki jih pojo razni vojni hujškači.

Na drugi strani pa se dozdeva, kakor da bi se avstrijski Nemci že vdali v svojo usodo, kakor da bi bili že resignirano napravili križ preko visoko letečih načrtov in osnov, ki so jih gojili glede balkanskih dežela.

Zdi se, kakor da bi tudi oni že uvideli in spoznali prednosti "Napoleonevne notranje črte", o kateri jo o početku vojnih operacij na Balkanu vedela toliko dobrega povedati "Neue Freie Presse", in katero je toliko priporočala Turkom za njihove operacije, toda šele potem, ko so bili že poraženi na vsi črti.

Izgled na Jutrovo je okno zastre, na jugovzhod je sedaj vsaj začasno Nemcem zaprto, zato so jeli požljivejo kakor kdaj prej opirati svoje poglede na bližnji jun jug, na jugoslovanske, predvsem slovenske pokrajine.

Velopoučen je v tem oziru članek "Südösterreich — ein deutschwirtschaftliches Zukunftsgebiet", ki ga priobčuje Viljem Heinz v decembrski številki lista "Mitteilungen des Vereines Südmärk".

Heinz piše med drugim: "Bočnost nemšta je nesporno v jugovzhodnih pokrajinah, tako bogatih na naravnih zakladih in tako rodovitnih. Z ozirom na nešigurnost razmer na Ogrskem, predvsem pa na Balkanu prihajajo za nemoteni razvoj in napredok v poštev v prvi vrsti samu južne avstrijske pokrajine."

Spodne Štajersko, Koroško, Kranjsko in Primorje tvorijo že vsed svoje lege na potu k Adriji in vsed trijališčnih državno-pravnih teženj jugoslovenskega prebivalstva ozemlje največje gospodarske in politične važnosti za celokupni naš nemški narod. O tem si pa lahko pristedimo vso dokazovanje, vendar pa je treba posebe poudarjati mogočen vpliv, ki ga imajo nemška industrijska podjetja na narodno ustrojstvo krajevnih razmer.

Dočim je industrijski razvoj v sudetskih deželah ponajveč nemštu škodoval, ker so se priseljene slovenske delavske množice pod vplivom svojih voditeljev zdržale v narodna društva, izposlovale ustanovitev raznih čeških klubovalnih šol in dobivale za nakup hiš in posestev podporo od vedno požrtvovalnih čeških denarnih zavodov, je nemšto v južnih avstrijskih pokrajinah dobito prav v industriji močno oprovočeno.

Industrija se je tu izkazala kot začetnica in pospeševaljica germanizacije. Pridobila si je namreč gospodarski vpliv na slovensko metkovo prebivalstvo ter tem povzročila, da se je to prebivalstvo naučilo nemškega jezika ter se končno stopilo v nemštvu.

Vrh tega je mnogo storila za to, da so se naselili nemški uradniki, delavci, obrtniki in trgovci v ugroženem jezikovnem ozemlju ter s tem doseglia, da je tudi v družabnem oziru postal nemški vpliv merodajan.

Ta ugoden vpliv nemške industrije je naravno učinkoval v prvi vrsti v manjših krajih, dočim ima nemška industrija trdovratnega narodnega nasprotnika v večjih jugoslovenskih mestih, kar k Ljubljani, zlasti v fanatičnih slovenskih uradnikih in mestnih, ki močno vpliva tudi na delavstvo, zaposleno v nemških podjetjih.

Slične razmere vladajo tudi v nemških industrijskih mestih na Moravskem in Češkem, kjer ima češko delavstvo — ki v narodnem oziru mnogo zavednejše na-

stopa kakor slovensko — svoje narodne voditelje v čeških uradnikih."

Iz navedenih izvajanj je razvidno, da so Nemci jeli spoznavati, da jim ne evete več pšenica na Ogrskem, ne na Balkanu, zato hočejo vso svojo osvojeno politiko osredotočiti na avstrijski slovenski jug, o katerem sodijo, da je že tako gospodarsko in politično podminiralo, da jim mora pri količki sistematičen in vztrajnem delu že v dogledni bočnosti kot zrelo jabolko pasti v naročje. Če bo šlo?

Po "Slov. Narodu".

Slovenske vesti in dopisi.

Slovenska veselica. — Kakor smo že svoječasno poročali, je priredilo tukajšnje Slov. samostojno bolniško podporno društvo zadnjeg soboto svoje prvoletno veselico v Liederkrantz Hall v sosednjem Brooklynu. O uspehu iste se pač ni mogeo najpohvalnejše izraziti, kajti pričakovati je bilo mnogo boljšega obiska. Kolikor nam je znano, so bile vso sledovanje prireditve omenjenega društva uspešnejše, nego ta glavna, oziroma letna veselica. Dasično je bil obisk, ako hočemo povedati resnično, res nepričakovano slab, vendar je bila zabava sama na sebi prijetna in veseljena. Če se je potrudil, kar je najbolj mogel, da so bili gosti vsekakor zadovoljni in da se je bila bolniška blagajna za par dojač opomogla. Med drugimi gosti je posetil veselico tudi g. Frank Sakser. Kakor se od raznih strani domneva, je krivda slabega obiska največ pripisoval dejstvu, ker je baje zelo slab a pišča v dotični dvoranji in zelo neugodna vožnja iz Brooklyna domov v New York. Vsekakor so pa ta domnevanja vpoštevanja vredna, ker smo o vsem tem prepričani in že leteti je, da društvo v bodoče poskrbi take in enake zabave prirediti v katerisibidi dvoran v New Yorku, kjer bode uspeh govorov povpolnješi. Dalje nam je priporočiti, da je bilo samostojno društvo do sedaj vedno na stalnem, pomagati vsakemu drugemu društvu za dober uspeh zabav, zavedajoč se svojega gesla: "V slogi je moč", zato je upati, da bodo v bodoče tudi druga društva napram samostojnemu izkazala malo več "bratske ljubezni".

Akron, O. — Delamo vsi brez izjemne, plača pa ni boge kako velika, ker je od nekdaj tako, da delavcem ne privoščijo posebnih dobrov. Naš edino društvo "Dolenjee" št. 170 S. N. P. J. nameščava prirediti 25. jan. pri bratu Martini Zelezničarju veselico v prid društvene blagajne. Hvala sobratu, ker nam-je dal dvorano zastonj na razpolago. Upamo, da se bodo veselice udeležili tudi vsa barbertonska podporno društva, ker se res obeta veliko zabave. Torej na veselo svodenje, vsem bralecem in bralnikom pa poždrav! — Vincenc Zure.

Chicago, Ill. — Odgovor Rev. Ivana Kranju v "A. S." št. 10. Najprvo se Vam zahvalim za všečno vodstvo na potu k Adriji in vsed trijališčnih državno-pravnih teženj jugoslovenskega prebivalstva ozemlje največje gospodarske in politične važnosti za celokupni naš nemški narod. O tem si pa lahko pristedimo vso dokazovanje, vendar pa je treba posebe poudarjati mogočen vpliv, ki ga imajo nemška industrijska podjetja na narodno ustrojstvo krajevnih razmer.

Dočim je industrijski razvoj v sudetskih deželah ponajveč nemštu škodoval, ker so se priseljene slovenske delavske množice pod vplivom svojih voditeljev zdržale v narodna društva, izposlovale ustanovitev raznih čeških klubovalnih šol in dobivale za nakup hiš in posestev podporo od vedno požrtvovalnih čeških denarnih zavodov, je nemšto v južnih avstrijskih pokrajinah dobito prav v industriji močno oprovočeno.

Industrija se je tu izkazala kot začetnica in pospeševaljica germanizacije. Pridobila si je namreč gospodarski vpliv na slovensko metkovo prebivalstvo ter tem povzročila, da se je to prebivalstvo naučilo nemškega jezika ter se končno stopilo v nemštvu.

Vrh tega je mnogo storila za to, da so se naselili nemški uradniki, delavci, obrtniki in trgovci v ugroženem jezikovnem ozemlju ter s tem doseglia, da je tudi v družabnem oziru postal nemški vpliv merodajan.

Ta ugoden vpliv nemške industrije je naravno učinkoval v prvi vrsti v manjših krajih, dočim ima nemška industrija trdovratnega narodnega nasprotnika v večjih jugoslovenskih mestih, kar k Ljubljani, zlasti v fanatičnih slovenskih uradnikih in mestnih, ki močno vpliva tudi na delavstvo, zaposleno v nemških podjetjih.

Slične razmere vladajo tudi v nemških industrijskih mestih na Moravskem in Češkem, kjer ima češko delavstvo — ki v narodnem oziru mnogo zavednejše na-

It doesn't pay to neglect your Health

Ce pride domov bolni, ce imate glavobol, bolečine v prsi, grlu in potem obolite za nekaj tednov!

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

poznano staro domate zdravilo vas reši bolečin, ako ga takoj rabite.

Imejte vedno steklenico doma. Vsi predpisi so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice.

Cuvajte se ponaredb in pazite na sidro in naše ime.

F. AD RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.
Dr. Richterjev Congo Pillule olajšajo. (25c. ali 50c.)

ki smo pa bolj postarni, pa zapojimo se umetja kako domač. Zelo je veselo tudi na porokah, katerih smo imeli posebno pretelko leta prej. Vsem novoporočenem želimo obilje blagostanja v novem stanu in gospa štorklja jih nikakor ne sine pozabiti. Ce bi Terbovec Tone vedel, koliko krasotice imamo tukaj, vem, da bi se takoj blagajna s tem, da je bolje. Tukaj so nam zaprli gostilne, pa nam nje ne skoduje. Sedaj ga se veliko več izpijemo kakor prej, kolikor hiš, toliko gostilne. Tukaj je veliko divjačine, kakor zajacev, sreča itd, pa tudi kljuncači so tukaj. Škoda, da ni Terbovecova Toneta tukaj, da bi šel v vasih na lov z nami kljuncači strelijet. Pozdrav! — Anton Ru-

par.

Slovenski slaminikarji in slaminarke!

Kako dolgo bomoše v posmeh drugim narodom? Kako dolgo najše potrežljivo čakamo milostnih pogledov onih, kateri mi s svojimi žulji bogatimo? Delavci vseh narodnosti se organizirajo proti izrabljencem-kapitalistom, mi pa spimo. Koliko ste zasluzili pred leti, koliko pa danes? Vsako leto manj. Kmalu boste delali za stopnički! Kaj je vzrok temu? Naša nesloga!

Sloga jači, nesloga tlači. Ako delavci ne bomo držali skupaj, ako ne bomo, kakor ena duša in eno telo, bodo nas samo izkorisčevali. Treba nam je edinstvo!

Zato vsi skupaj — proč z bojaznijo — proč z nespatnimi strahom pred delodajalcem. Ne pozabite, da smo prvi delavci v slaminarski stroki!!

Slovenska slaminarska unija je pred duri. Vsi v nju!

Bratje in sestre si bomo! Drug drugega bomo podpirali. Skupaj se bomo borili za svoje koristi!

V slogi je moč!

Kakor hitro zaslišite glas, da bo

v stanovni shod slovenske slaminarske unije, naj ne manika nit!

Enega Slovenskega!

Seja se vrši v soboto 18. t. m.

popoldne ob 3. uri v Schützenhalle, No. 12. 8 iztočna ulica v New Yorku.

KRETANJE PARNIKOV
KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

MUDRNIKI

Predsednik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57 Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn. Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L BROZICH, Eveleth, Minn. Box 424.
Poslovni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb. 1334 Box. 15 GLA. BL.
Blaagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 126.
Zaupnik: Alois Virant, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

DR. MARVIN H. IVIG, Selet Jil., 908 No. Chicago St.

MUDRNIKI

ALON KOSTELIC, Raibida, COJO, Box 688
MIHAEL KLOBUCHAR, Camulet, Mich. 115 — 7th St.
FRANC SPEHAR, Kansas City, Kans. 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERHESNIK, Eurdina, Pa., Box 128.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 114.
MARVIN KOCHNEVAR, Pueblo, Colo. 1215 Main Ave.

Vsi dopisi na se posiljajo na glavnega tajnika, vse danarne posiljatve pa na glavnega blaagajnika Jednotne.

Redatelje glasila: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE

KRANJSKO.

S Šenturske gore. Tudi na Gorjanskem imamo spomlad o Božiču. Trobentice in marjetje je tu vse polno, ves dan nam sije jasno solnce, medtem ko je pod način v dolini vse zagnjeno v gosto meglo.

Smrtna kosa. Umrla je v Spodnji Šiški hčerka višnjega deželnosodnega svetnika dr. M. Travnarja, gdē Milka Travnar, starca 25 let. — V Spodnji Šiški je umrl oče mag. komisarja Jančigaja, Martin Jančigaj, star 62 let.

Delavska gibanje. 27. dec. je prišlo v Ljubljano iz Amerike 490 Macedonev. — 28. dec. se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 8 Slovencev in 2 Hrvata, nazaj je prišlo pa 60 Hrvatov. Naslednji dan je prišlo iz Amerike 20 Hrvatov in 40 Macedonev, ki Sveto se je pripeljalo pa 60 Macedoncema.

Prevroča plesalka. Dne 29. decembra bi bila v Trnovem neklikarica rada šla na ples, katere pa mati ni hotela spremiti. To jo je tako razčailo, da je ušla ter se skrila pri trnovski cerkvi pod most.

Ko je mati to naznala stražniku, je ta takoj hitel tja in ko ga je likarica zagledala, je planila v vodo. Ker ji je bila premrza, je stražniku radevolje podala roko, da ju je potegnil iz neprjetne kopelji. S tem je bilo tudi konec veselja za ples.

Nesrečna smrt. Dne 28. decembra popoldne je od doma odšel na bližnji travnik posestnik iz Črne vasi št. 14 Ivan Šivic, roj. 19. junija 1867 na Berezovici ter pristopen v Ljubljano. Ker ga celo noč in tudi drugo dopoldne ni bilo domov, so ga šli domaći in sosedje iskat in ga našli mrtvega pri nekem jarku. Mož je imel glave v vodi, truplo na suhem, pod pazduho pa še sekirico, s katero je odšel od doma, da bi posekal nekaj jelš. Ko je prišel k jarku, ga je zadela kap. Ker je na liec mesta došla policijska komisija konstatirala naravno smrt, je dovolila, da so Šivicevo truplo položili doma na mrtvaški oder.

Uspehi Novega Lurda. "Slov. Narod" je svoje dni obširno poročal o veliki slaperiji, imenovani Novi Lurd. Tam pod Gorjanci blizu Št. Jerneja na Dolenjskem so začeli nekateri knjetje pripisati neznanemu studenčku čudno moč. Vedoč, da je človeška neumnost neizrpen zaklad in da se morejo z vero delati najlepše kupčije, so začeli snovati Novi Lurd. Sam Št. Jernejski župnik je nastopil proti tej slaperiji in je pred sodiščem izjavil, da se gre samo za odiranje neumnih ljudi, voda iz "lurškega" studenca pa da niti zdruva ni, kaj še, da bi imela v sebi kakše čudne moči. Pa vendar se je zgodil čudež, četudi ne vsled te "lurške" vode. Ta isti župnik, ki je pred sodiščem proglašil Novi Lurd za slaperijo, je to slaperijo vzel sam v svoje roke in vodi to špekulacijo in zdaj je ta voda postala čudodelna. "Dolenjske Novice", duhovski list, delajo prav čefitsko reklamo za ta "Novi Lurd". Pa ne brez uspeha. Zadnji čas so namreč začeli zahajati v "Novi Lurd" celo že Ljubljani in pa Štajere. Pa naj še kdor reče, da se duhovniki ne razumejo na umazane "kšefte" in da ne znajo iz ljudske neumnosti krovati cekinov.

Iz Radovljice poročajo: V prvi vrsti moramo povaliti našega tako zanesljivega, točnega in tretnega pismonoša Tončka. Zares pravi junak je. Ko me je zadnjič pot nanesla po glavnem trgu, vidim zvečer v stranski ulici ležati našega pismonoša; mogeče mu je bilo slabo ali pa ima tako bolezni. Ko sem šel par korakov dalje, pride neka znana oseba in pravi: "No, Tone, kaj vam pa je?" Tone se ozre kvísku in pravi s hri pavim glasom: "Ali mislite, da mi kaj je?" skoči po konci kakor srna in jo ubere trih korakov proti "Lectarju". Seveda dolgo mu ni bilo treba hoditi, ker na vogalu je izgubil ravnotežje in naenkrat so bile noge v zraku. Ne vem, ali je misil pri rokah hoditi ali kaj. Toliko sem opazil, da so se poznavali nekateri znaki njegove dresev, ker zemlja in njegov obraz preblizu skupaj pršila. Veliko nam ni mari za take dogodljaje, ker te je že nekaj navadnega. Glavna reč je, da bi se naš Tonček pri pošti bolje pazil, da bodo saj stranke ob pravem času dobile v roke pisma, ne pa da bi jih naš Tone valjal notri po žepih, ali še celo izgubil, kar se je že večkrat primerilo. Najmanj ga zanimajo razglendnice; ako vidi, da nič važnega, jih nekaj časa nosi s seboj, potem pa Bog si ga vedi kam izgine taka karta. Marsikateri se je že pritožil, pa nje ne pomaga.

PRIMORSKO.

Umrl je v Podgori pri Gorici Ignacij Terpin.

Prepovedano je vsakomur, aka noče, da ga zadenejo zle posledice, ustavljeni se in vesti se sumljivo okoli aviatičnega polja po Velikih Rojeah na Gorškem in okoli muncijskih zalog v okrožju mesta. Vsa ta mesta so strogo zastražena in vojaške straže imajo ukaz, da streljajo na vsakega, ki bi se ne oddalil pri prvem pojavu.

Vsled opeklum umrl. V Sv. Križu se je zgodila velika nesreča. Pri Semičevih je pestovala 12letna domača punčka svojega 3mesičnega brata Albina. Otrok se je nemudoma hitro obrnil, združil dekletu iz rok in padel naravnost v ogenj na ognjišču, kjer se je hudo opekel. Domači so uboščka prenesli v bolnišnico, kjer pa je kmalu izdihnil.

Ogenj v vojašnici. V podstresni vojašnici v Gorici, kjer se nahajata dva bataljona alpinev, je te dni prišelo zgodaj zjutraj goreti. Slučajno navzoči policijski komisar je hitro alarmiral ognjegasev in vojakov. Poveljnik alpinev je konstatiral poznej, ko se je posrečilo pogasiti ogenj, da se je vnet dimnik. Ogenj je bil tembolj nevaren, ker je v bližini velika zaloga municij.

Ljubezenska drama dveh otrok v občini Gostrema pri Reki. 15letni Ivan Rusić se je zaljubil v 13letno Baldi Doričić. Starški deklici so prepovedali Baldi občevanje z Rusičem. Ko jo je ta srečal na cesti, jo je pozval na odgovor, zakaj da se mu umika. Deklica se je prestrashila in zbežala. Rusić je strejal za njo. En strel je zadel deklico. Mladega zaljubljence so nato arretirali, a sodišče ga je z ozirom na njegovo mladost izpustilo.

Umrl je v Dekanih v Istri upokojeni nadučitelj g. Ivan Benko. Benko je prišel svojo trnjevo pot

učitelja 1. 1869 v Dekanih. Za slovensko stvar idealen mladenič začel je takoj orati takrat še nerazoran ledino s tem, da je v Dekanih gojil in poučeval slov. narodne pesmi. Njegovo delo ni bilo brez sadu, ker od tiste dobe so Dekani na glasu narodno-zavedne vasi na Koprščini. Ko je vstopil pred 5. leti po 40letnem neutrdom delu na polju prosvete v pokoj, vleklo ga je zopet v Istro v Dekani. Tamkaj bivajoč, dana mu je bila prilika, da je se enkrat, in to ob 40letnici deanskega čitalnega, vodil svoj s toli navdušenjem izvezban zbor. Majstozno je takrat nastopil in z obrazu mu je sijalo zadovoljstvo nad svojim za narod zasluznim delom. N. v. m. p.!

Iz Vrtojbe. Neka "meštra" iz tovarne vžigalne v Gorici, njen mož, ali kar je, Stefan, vsaj tako ga je "meštra" klicala, ter dva druga moža so napravili 29. dec. izlet v Vrtojbo in pogledali nekoliko pregloboko v kozare. Pili so, a plačati niso hoteli. Krčmar, ki je zahteval plačilo, je dobil od napite "meštrest" pošteno klofuto, ki je bila gotovo več vredna kot zapito vino. Intervenirati je moral tudi občinski redar, ki bi bil pa tudi kmalu oklofutan. Stefan se je razljutil, ko so tirali pijano ženče iz gostilne in zagrozil, da bodo že videle vrtobjenska dekleta, ki delajo v tovarni vžigalne, kaj se pravi razlatiti njega "eungsfrerja" in pa "meštrest". Na cesti so zahtevali po vsei sili od nekega izvoščeka, ki je pripeljal zdravnika, da jih zapelje v Gorico. Kmalu bi tudi takuj padače klofute.

ŠTAJERSKO.

Električno razsvetljavo dobiva Družurnje pri Šoštanju.

Za župana v Radgoni je bil izvoljen dr. Friderik Gotscher.

Umrl je v Ješenici pri Framu 91letni Jurij Pungernik, po domačem Malej.

Vlom v poštni urad. Te dni je nek zlikovec udrl v poštni urad v Rimskih Toplicah in hotel kralja. Poštna upraviteljica se je moral braniti z revolverjem. Ostatki zemlja in njegov obraz preblizu skupaj pršila. Veliko nam ni mari za take dogodljaje, ker te je že nekaj navadnega. Glavna reč je, da bi se naš Tonček pri pošti bolje pazil, da bodo saj stranke ob pravem času dobile v roke pisma, ne pa da bi jih naš Tone valjal notri po žepih, ali še celo izgubil, kar se je že večkrat primerilo. Najmanj ga zanimajo razglendnice; ako vidi, da nič važnega, jih nekaj časa nosi s seboj, potem pa Bog si ga vedi kam izgine taka karta. Marsikateri se je že pritožil, pa nje ne pomaga.

Grozen umor. Posnek Ivan Strel iz Sv. Ivana je te dni umoril svojo ženo na grozen način.

Posmek Ivan Strel iz Sv. Ivana je te dni umoril svojo ženo na grozen način. Poslužil se je noža in sekire in je z njima tako dolgo tolkel svojo ženo, da je izdihnila. Nato se je smanjil sjavil sodišč. Skrajna so misli, da se gre tu za blaznika, toda po preiskavi se je dognalo, da je vzrok umora ljubosumnost; 6 otrok od starosti od 3 mesecov do 16 let je izgubilo na tako tragičen način svojo mater.

Priporočljiv pomočnik. Mehanik Vincencij Gale je naznail svojega pomočnika Josipa Jančarja policiji, ker je ta svojemu gospodarju, pri katerem je stanoval, izročil v oskrbo samokres na 6 strelov, v katerem je Gale spoznal svojo lastnino. Samokres je izginil iz njegove trgovine meseca avgusta. Jančarja so takoj arretirali. Po daljši tajitvi je vendar priznal več tatvin. Ko so preglevali njegov stanovanje, so našli v njem cele kupe stvari, ki jih je ukradel svojemu mojstru. Z vitrimi, katerega si je sam napravil, je odpril trgovino svojega mojstra in mu ukradel bankove za 10 K. Jančarja so izročili sodišču v Mürzzuschlagu.

V znamenu noža. Te dni so prišli trije delaveci, Fran Napotnik, Ivan Zalar in Martin Mlakar, s polenim in z nožmi oboroženi pred neko gostilno v Tepini. Tam so začeli "aufati" in pozljavati na boj fante, ki so pili v gostilni. Ker pa so oni trije delaveci znani kot silni razgrajači in junaki z nožem, so jim gostje v gostilni zaprli vrata pred nosom. To je pa razgrajač tako raztrogotilo, da so pobili vsa okna v krémni, vložili vrata in vdrli v gostilno. Tam so razbili vse stole, strgali s stropa gorenčko svetlikovo in napadli fante, ki so pili, z nožem. Pri pretepu so dobili težke telesne poškodbe fantje Josip Vilčnik, Anton Robič in Florjan Mikša. Orožništvu, ki je prislo na mestu pretepa, je napravilo temu konco in aeritalo Napotnika, Zalarja in Mlakarja in vse tri izročilo sodišču.

Pozor SLOVENCI! Pri Semičevih je pestovala 12letna domača punčka svojega 3mesičnega brata Albina. Otrok se je nemudoma hitro obrnil, združil dekletu iz rok in padel naravnost v ogenj na ognjišču, kjer se je hudo opekel. Domači so uboščka prenesli v bolnišnico, kjer pa je kmalu izdihnil.

Ogenj v vojašnici. V podstresni vojašnici v Gorici, kjer se nahajata dva bataljona alpinev, je te dni prišelo zgodaj zjutraj goreti. Slučajno navzoči policijski komisar je hitro alarmiral ognjegasev in vojakov. Poveljnik alpinev je konstatiral poznej, ko se je posrečilo pogasiti ogenj, da se je vnet dimnik. Ogenj je bil tembolj nevaren, ker je v bližini velika zaloga municij.

Umrl je v Dekanih v Istri upokojeni nadučitelj g. Ivan Benko. Benko je prišel svojo trnjevo pot

ne poškodbe fantje Josip Vilčnik, Anton Robič in Florjan Mikša. Orožništvu, ki je prislo na mestu pretepa, je napravilo temu konco in aeritalo Napotnika, Zalarja in Mlakarja in vse tri izročilo sodišču.

Kje je moj brat ANTON STRGULEC? Doma je iz Idrije in sedaj je že 16 let v Združenih državah. Kakor sem čul, ima biti v Anaconda, Mont. Kedor je za njega, naj javi njegov naslov uredništva tega lista. Obenem tudi prosim za naslov JOSIPA POVHA, katerega želi zvesti njegova sestra. On se baje nahaja v St. Mary's, Pa. — Ivan Strgulec. (15-17-1)

VOJNA NA BALKANU.

Založila in izdala Katoliška tiskarna v Ljubljani. Ta spis izhaja tedensko in velja 20¢ poštine prosti ter ga je lahko naročiti pri: Slovenia Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

POZOR, ROJAKI!

Od URŠULE ŠESTINA iz Trsta smo prejeli brez vsakega naznala večjo svoto denarja. Komur rojakov je ta namenjen, naj se zglaši in vpošljite potrebna izkazila, da je denar res za njega, nakar mu ga takoj izplačamo.

Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York City. (15-17-1)

NAZNANILO.

Tem potom naznanjam članom društva sv. Cirila in Metoda št. 16 J. S. K. J. v Johnstown, Pa., da je bil na izvanzem sejne dne 29. dec. izvoljen sledeni odbor: predsednik Fran Slabe, podpredsednik Fran Tepelj, I. tajnik Gregor Hreščak, II. tajnik Josip Bečaj, blaagajnik Martin Logar, zastopnik Fran Gabreja; gospodarski načelnik Matijas Pečjak, pomočnika sta Ivan Tepelj in Josip Indihar; bolniški načelniki so Josip Banovic, Josip Govekar in Mihael Razpet, pomočniki: Ivan Bruskule, Gregor Čekada in Andrej Šuštaršič; maršal Jakob Sredkar, zastavona Ivan Klobučar, redar Andrej Šuštaršič.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v svoji lastni dvorani. Gregor Hreščak, I. tajnik. (14-17-1)

OPOMIN vsem onim, ki mi kaj dolgujejo hrani. Ako se v 14. dnehu ne oglašajo, obelodanil jih bom v vseh slovenskih listih s polnim imenom.

Steve Skala,
P. O. Box 981, Leadville, Colo. (17-18-1)

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Eveleth, Minn. in okolici naznajamo, da je za tamošnji kraj naš zastopnik

LOUIS BAUDEK, kateri je pooblaščen pobirati načrnočni za list "Glas Naroda" in izdavati tožadevna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravnštvo Glas Naroda.

Slov. Delavska

Podpora Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania, s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIK:

Prezidsnik: MICHAEL ROVANGEC, P. F. D. No. 1, Conemaugh.
Podrezidsnik: JAKOB KOCJAN, Box 504, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ALOJZIJE BAVEK, Box 1, Dunle, Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 224, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, Box 8, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 528, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ BOMBACH, 1651 E. 5th St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP SVOBODA, 438 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 224, Primero, Cola.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. M. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Cenjenja grščina, odršna njih uradnik, so nujno predmet, pošljati denar naravnost na blagajnika in nikogar drugemu, vas dopis je na glavnega tajnika.

V slučaju, da opazimo društveni tajniki pri mesecnih poročilih, ali spisk kjeriborj v poročilih glavnega tajnika kakre pomanjkljivosti, naj to nasmendimo naslanjanju na urad glavnega tajnika, da se v prihodnjem pojavlja.

Društveno gledalo: "GLAS NARODA".

Spisal Aleksander Dumas. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. Terčak.

SLOVENSKA DELAVSKA PODPORA ZVEZA

ROMAN.

To je strašno!, je reklo abbe, "povejte, kar veste!"

Španec je ugodil njegovi želji. Tekom celega pripovedovanja ga Laguidais ni niti enkrat prekinil.

"Nekaj čudovite je s to družino. Danglars je bil najprej na

vaden mornar, potem je pa postal s različnimi zvičjami bogat bankir — iz bankira berač, ušla mu je hčer in sedaj je žena po-

stala žrtva vnebovijočega zločina!"

Glavo je podprl z roko in njegov obraz je zadobil izraz ža-

lostnega premisljevanja.

"Uboga Terezija!" je nadaljeval, "ta udarec je bil težak.

Oprostite mi, rad bi vedel, kaj vas je pripeljalo v tisti urki k

Danglarsovi?"

Španec se je malo obotavljal. Gotovo, saj Terezija nima nikogar razen abbeja. Kakšen bode konec? Laguidais zna gotovo boljše skrivati skrivnost kot madama Danglars.

Razentege je pa tudi mladenič potreboval človeka, katemu bi lahko odkril svoje srčne rane. Abbeju je povedal ves razgovor. Govoril je še strastnejše kot prejšnji večer, govoril je namreč možu, ki so mu bile znane strasti. Pripoznal mu je, da jo ljubi, da mora biti njegova.

Laguidais je mirno poslušal in ni bil čisto nič presenečen.

"Ljubi prijatelj!", je reklo, "ali ste si vprašali sreče? Ali ste

prepričani, da je to resnica, trajna ljubezen?"

"Je! Moje življenje je izgubljeno, če ga ne deli Terezija z

menom."

"Dobro! Če je vaša ljubezen res tako stanovitna, bode tudi

lahko morski vzdržala; upanje vam lahko dam, čeravno ne

poznam tako globoko Terezijine duše, vem pa, da čuti kar vi zahtevate. Govoril bom z grofom Arenbergom o tem, ker edini on

jo pozna..."

Don Lotario je postal žalosten.

"Ne izgubite poguma in upanja!" je nadaljeval abbe. "Sve-

tujem vam, da jo obiskujete kot dosedaj. Ona tudi potrebuje vaše tolažbe, ker jo je v živo zadeba barončina smrt. Sedaj k

delu!"

To dejo je bila nekaka nena ura, v kateri je razlagal abbe

Španec na ravnoslovje, postanek človeškega rodu, pretvarjanje

narodov in kraljestvo. Abbejevi nazori so bili tako jasni in po-

govor tako zanimiv, da je Španec hitro pozabil prejšnjo razbur-

jenost. Zamišljen se je poslovil.

Ko je drugega jutra sklenil obiskati Terezijo, mu je že na

stopnicah začelo krepko biti sreča. Njegova skrivnost ni bila več samo njegova. Sklenil je ostati miren.

Za danes je bilo vse prizadevanje zastonj. Hišna mu je re-

kla, da ga prosi madama za odpuščanje, ker ne more na noben

način govoriti z njim.

Mladenič je zapustil hišo, deloma zadovoljen, deloma uža-

ljen.

Tretjega dne je zopet prisel:

"Ali je gospodična Terezija doma?" je vprašal portirja.

"Ne gospod! Odpotovala je z grofom Arenbergom."

"Odpotovala! Nemogoče! Kam? V Versailles, ali kam v bli-

žino?"

"Ne, kolikor je meni znano v Nemčijo!"

Don Lotario je obstal kot okamenel. Misli so ga zapustile

sreči mu je nehalo biti. "Terezija je odpotovala? Iz Pariza? Nik-

dar jo ne bode več videl — nemogoče!"

Za pet minut je bil pri abbeju, ki ga je mirno sprejel.

"Kaj vam je?" je vprašal, ko ja zagledal bledega Španca.

"Terezija je odpotovala v Nemčijo; ali je res, ali me mislite varati?"

"Varati? Kdo misli na to? Vi ne veste, kako sem bil jaz pre-

senečen, ko mi je danes zjutraj grof Arenberg rekel: "Zdravo!"

Terezija je ponosno sklenila odpotovali, rekoč, da ji ni več obstan-

ka v Parizu. Bolna je. Grof upa, da se ji bode v njeni domovini,

Nemčiji izboljšalo zdravje. Izročila sta mi mnogo pozdravorov

za vas, s pripombo, da se boate sestali v Berolinu".

Don Lotario se je sesedel na stol.

"In grof — kaj ste govorili z njim o moji ljubezni?"

"Da", je odvrnil Laguidais, "rekli mi je, da dosedaj še ni

zapazil nobenega znaka njene ljubezni. Besede, ki jih je govorila

o vas, so bile le besede sočutja in prijateljstva. Upajte, to naj bo

vaša tolažba!"

"Dobra tolažba za obupanega!" Kot vsi možki, je tudi Don

Lotario mislil, da se mu hoče s tem odpotovanjem odstojiti.

"Se na nekaj vas moram opozoriti", je nadaljeval abbe.

"Čas vašega bivanja v Parizu je presegel. Žal mi je, da se morava ločiti. Toda —"

"Čas je presegel, vem", je zaklical Španec, "jaz sem otrok, komur se da igrat!"

"Ne bilo bi prav, če bi prematrali grofove namene z otroški očmi. Pomislite kaj je storil za vas, pomislite, da se na svoji

začetni poti sestanete s Terezijo. Lord hoče, da postane iz vas mož. Ali hočete biti to?"

"Moja mirna hacienda!" je stokal Španec in pritiskal roko

na sreči. "Odpotujem! Pariza sem sit. Tri meseca v Londonu in

petem v Berolinu — ali nikoli, nikoli!"

Zabrejem se je poslovil. V njegovi duši se mu je prvič po-

rodil duh odpornosti proti oni sili, ki ga goni po svetu. Čutil je,

da je kocka usode. V teh mislih je bilo pa tudi seme moči in sa-

mostnosti.

Drugega dne je odpotoval v London.

Zabrejem se je poslovil. V njegovi duši se mu je prvič po-
rodil duh odpornosti proti oni sili, ki ga goni po svetu. Čutil je,
da je kocka usode. V teh mislih je bilo pa tudi seme moči in sa-

mostnosti.

Drugega dne je odpotoval v London.

Na otoku Slanega jezera.

"Kje je sedaj? Na vsak način mora biti na otoku! V prvi
vrsti moramo dobiti njegova skrivališča".

"Prokleto, da moramo! Jaz ga že ne morem več trpeti. Kadar bi da bi se hotel več brigati za nas! Toda počakaj dečko, kmalu bomo skupaj!"

"Presneta pot, pri Mojzesu in preroku! Saj človek še naprej
ne more. Moje stare noge niso več za kaj takega. Daj mi roko,
kadar Hillow! Tako!"Oba sta plezala naprej. Bila sta mormone dr. Wipky in pre-
držnik Hillow."Ah! je zastopal Wipky, "tukaj se lahko odpočiva in tudi
lep razgled je odtod. Mladenič ni tako neumen".Doktor je spustil roko svojega spremljevalca, se ozrl na-
koli in se opri na palico. Nahajaš sta se na otoku in pod njima
je ležal čolniček, s katerim je privesal Hillow sem. Gledala ni-
sta preko širokega oceanja, ampak preko preece velikega jezera,
ki je bilo sicer podobno malemu morju, toda iz tega otoka se je
takšo natančno razločilo bližnji južni breg. Vzhodna obal je bila
oddaljena, za kakih dvatisoč korakov in na njej so stali sledovi
razvijajočega se mesta, lesena poslopja in semterja tudi že stre-
he iz rudečne opeke. Na severni strani je ležalo še nekaj otokov.
Bili so skaloviti, kakor oni, na katerem sta stala mormone. Okoliinokoli se je razprostiralo jezero — veliko Slano jezero, ob-
dano z vsemi strani od visokih gora.V južni veliki dolini so zgradili mormoni takozvano Dase-
ret državo, kar naj bi značilo: deželo medonošnih čebel. Tla so
bila pokrita s travo in razen nizkih bombaževih grmičkov ni bilo
nobenih dreves. Tudi na otočnih skalah je rastlo grmičevje. Skozi dolino se je vila reka. Mormoni so jo nazvali Jordan in mesto ob njem Novi Jeruzalem."Sluga sem, gospoda!" je spregovoril glas za njima. "Zelo
me veseli.""Hudiča, on je!" je zaklical Wipky. "Dober dan Wolfram,
kako se kaj imas?"

"Dobro! Kaj je v mestu novega? Ali je še vse v redu?"

"Bojšje bi bilo, če bi se sam prepričal", je reklo Hillow,
"zakaj se skrivaš v tem skalovju?"

"Da, da, povej, kaj delaš tu? Pa se saj ne igraš Robinzona?"

je sešal Wipky.

"Mogoče; najrasi sem sam in to je vse!"

"Zakaj si tako sam zase in ne pomagaš bratom?"

"Upam, da lahko razpolagam s svojo voljo in delam kar se
mi poljubi. Na kratko! Ali so Vama zapovedali, da me pripelj-
ta nazaj?"

(Dalje prihodnjih)

NASTOPNIKI:

Kateri so pooblaščeni pobirati narodno

za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi

za vse druge v načrtu stroku spadajoče

posle.

San Francisco, Cal.: Ivan Starha.

Denver, Colo.: John Debevc in A. J. Terbovci.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Culig.

Salida, Colo. in okolico: Louis Costello

(The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Anton Saftich.

Indianapolis, Ind.: Alojzij Rudman.

Depue, Ill.: Dan Bodovinac.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Muddy, Ill.: John Batich.

La Salle, Ill.: Mat. Komp in Josip Me-

di.

Joliet, Ill., in okolico: Frank Bambich.

Mineral, Kans.: John Stale.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovsek in

Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Cerne.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.